

Yhteenveto työryhmän tuloksista ja keskusteluista 2010-2011
Eero Mikkola, Sihteeri

1. Toteutuneet työt

1.1 Puun hintatilastoinnin järjestäminen

- Vuoden 2011 alusta Metla siirtyi puukaupan hintatilastoinnissa sovittuun tarkempaan luokitteluun (puutavaralajit, hakkuutavat ja alueet) . Tilasto perustuu Metsäteollisuus ry:n jäsenten toimittamaan aineistoon.

Vielä auki olevia asioita:

- Suomen Sahojen ja MTK:n keskustelu siitä millä ehdoilla Suomen Sahat tulevat tilastoon mukaan.
- Metsänomistajienliitot ovat tiedustelleet Metlasta, kuinka he voivat toimittaa tarvittavat puukauppatilastot metsänhoitoyhdistysten toimituskaupoista Metlaan, jotta myös nämä tiedot saataisiin tilastoihin mukaan.

1.2 Puukaupan kantohintaindeksijärjestelmä

Metla toteutti työryhmän toimeksiannosta toteuttanut puukaupan kantohintaindeksijärjestelmän, joka otettiin käyttöön kesäkuussa 2011
<http://www.metla.fi/metinfo/mo/kantohintaindeksit.htm>

2. Käynnissä oleva työ

2.1 Energiapuun tilastoinnin kehittäminen,

Energiapuun määrä- ja hintatilastointia valmisteleva alatyöryhmä valmistelee esityksiä puun energiakäytön metsäpään määrä- ja hintaseurannan järjestämisestä ottaen huomioon eri tavaralajit sekä esityksiä käyttölaitosten määrä- ja hintaseurantojen järjestämisestä. Määräseurannoista tulisi saada tieto erikseen kotimaisen ja tuodun energiapuun määrästä. Esityksien tulee kattaa sekä tilastojen tietosisältö että tietojen keräämisen järjestäminen.

Metla toteuttaa esiselvitystä.

3. Keskustelut 2010-2011

3.1 Puun runkohinnoittelu, Jukka Malinen (Metla)

Jukka Malinen piti esityksen puun runkohinnoittelusta. Esityksen jälkeen käytiin keskustelu runkohinnoittelusta ja siinä tuli esille seuraavat asiat:

- Useissa kommentteissa tuli esille, että runkohinnoittelu on yleistynyt käytännössä yhtenä puukauppamuotona. Se on myös kehittynyt koko ajan ja se soveltuu etenkin energiapuun korjuuseen (taimikonhoitoon ja ensiharvennukseen) ja päätehakkuisiin varsinkin kuusitukkileimikoissa.
- Runkohinnoittelua ei voida käyttää kaikissa puukaupoissa.
- Runkohinnoittelun mitoista on tullut tarkempia, mikä on parantanut vertailtavuutta. Runkohinnoittelussa hintojen vertailtavuutta pitäisi kuitenkin vielä lisätä, mikä vähentäisi mittaus ja laatuvaatimukseen liittyviä ongelmia

Keskustelun jälkeen todettiin, että koska puun runkohinnoittelu on tänä päivänä yksi puukaupan vaihtoehto käytännössä, on syytä lisätä keinoja runkohinnoittelun läpinäkyvyyden ja vertailtavuuden parantamiseksi puutavaralajikohtaiseen kauppamuotoon.

3.2. Puutavaran mittauksen kehittäminen, Matti Heikurainen, MMM

Matti Heikurainen piti oheisen esitelmän puutavaran mittauksen kehittämisestä.

Esityksen jälkeen käytiin keskustelu puutavaran mittauksen kehittämisestä ja siinä tuli esille seuraavat asiat:

- Kaikissa kommentteissa painotettiin, että puutavaran mittauksen kehittäminen on tärkeä hanke ja kehitystyön perusteella syntyvät pelisäännöt (mukaan lukien energiapuu) puutavaran mittaukseen.

3.3 Sähköinen puukauppapaikka, Antti Sahi (MTK)

Antti Sahi esitteli sähköistä puukauppapaikkaa "puumarkkinat.fi" palvelua, jota MTK on kehittämässä parhaillaan. Esityksen jälkeen käydyssä keskustelussa painotettiin, että on hyvä, kun puumarkkinoille kehitetään uusia palvelumuotoja ja aika näyttää, ovatko markkinat valmiit sähköisellä puukauppapaikalle.

3.4. Pitkät puukauppasopimukset, Jussi Leppänen (Metla)

Jussi Leppänen piti esitelmän kiinteähintaisista ja vaihtuvahintaisista pitkistä puukauppasopimuksista. Esityksen jälkeen asiasta käytiin keskustelu ja siinä tuli esille seuraavat asiat:

- Kaikki osallistujat kiittivät mielenkiintoisesta esitelmästä, joka antoi hyvän teoreettisen taustan keskustelulle ja uusien puukaupan instrumenttien kehittämiselle.
- Kiinteähintaisten pitkien puukauppasopimusten haasteena on hinnan määrittelyn ajankohta, minkä takia vaihtuvahintaiset pitkät puukauppasopimukset sopivat ja toimivat todennäköisesti paremmin markkinoilla.
- Pitkät puukauppasopimukset tuovat yksityisille metsänomistajille mahdollisesti samanlaisia hyötyjä kuin yhteismetsät.
- Sekä uudistettu puukaupan hintatilastointi että käynnissä oleva hintaindeksin kehitystyö luovat hyvän pohjan kehittää pitkiä vaihtuvahintaisia puukauppasopimuksia ja toteuttaa niihin perustuvia instrumentteja.
- Metsäliiton, StoraEnson ja UPM:n edustajat totesivat, että heillä on mielenkiintoa kehittää indeksipohjaisia pitkiä puukauppasopimuksia. Suomen Sahojen edustajan mukaan sopimukset soveltuvat isommille puunostajille, mutta ei yksittäisille sahoille.
- Todettiin, että nykyinen lainsäädäntö on riittävä turvaamaan sekä puun myyjän että ostajan edut pitkissä puukauppasopimuksissa. Kaiken kaikkiaan nykyisessä markkinataloudessa sääntelyä pitäisi keventää markkinoiden toimivuuden parantamiseksi.
- Tässä yhteydessä Valtionvarainministeriön edustaja suositteli osallistujia tutustumaan Kilpailuviraston Kilpailukatsaukseen ” Viisas Sääntely – Toimivat Markkinat” <http://www.kilpailuvirasto.fi/tiedostot/Kilpailukatsaus-2.pdf> .

3.5. Metsänhoitoyhdistysten toiminta puukaupassa, Antti Sahi (MTK)

Antti Sahi esitteli metsänhoitoyhdistysten toimintaa puukaupassa (liite 2). Esityksen jälkeen asiasta käytiin keskustelu ja siinä tuli esille seuraavat asiat:

- Metsänhoitoyhdistyksillä on tärkeä rooli puukaupassa, koska ne tekevät 70% kaikista puunmyyntisuunnitelmista (koko valtakunnan puukauppamäärästä) ja tuosta määrästä 40% on valtakirjakauppaa.
- Monet osallistujat totesivat, että metsänhoitoyhdistysten toiminta on kehittynyt positiiviseen suuntaan.
- Samalla myös todettiin, että verovaroihin perustuvan lakisääteisen toiminnan ja liiketoiminnan erottaminen on haastavaa ”saman katon alla”.

Keskustelussa tuli esille, että noita toimintoja eriytetään jo nyt tarkemmalla työajanseurannalla. Tässä yhteydessä otettiin esille, että onko ajankäytönseuranta riittävää vaiko pitäisikö toimintoja eriyttää konkreettisemmin.

- MTK:n ja Metsänomistajaliiton edustajat informoivat ryhmää, että lakisääteisten ja liiketoimintojen seuranta ja kehittäminen on koko ajan työn alla.
- Toivottiin metsänhoitoyhdistysten sähköisten palvelujen kehittämistä, mikä lisäisi toiminnan läpinäkyvyyttä.
- Monissa puheenvuoroissa tuli esille toive siitä, että metsänomistajan valinnan vapautta edelleen lisättäisiin esim. metsänhoitoyhdistyksen valinnan ja metsänhoitomaksusta vapauttamisen suhteen.

Keskustelun loppuksi puheenjohtaja kertoi, että metsälain uudistuksessa ja kaikessa metsänomistajan toiminnan ohjauksessa vähennetään sääntelyä ja lisätään vapautta, mutta samalla lisätään myös vastuuta.

3.6 Puun laatuhinnoittelu, Juha Ojala (MMM)

Juha Ojala tiedusteli ryhmältä, tarvitseeko puumarkkinatyöryhmän ottaa tarkempaan käsittelyyn puun laatu- tai runkohinnoittelu. Osallistujat olivat yksimielisiä siitä, että ryhmän ei tarvitse käsitellä näitä aiheita tarkemmin.